

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

REZULTATELE MONITORIZĂRII POSTURILOR DE RADIO ȘI DE TELEVIZIUNE
în luna mai 2011

În luna mai 2011, au fost monitorizate (de către echipa alcătuită din Blanca Croitor, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, coordonator Rodica Zafiu) 12 posturi de televiziune (**TVR 1, Antena 1, Pro TV, Realitatea TV, Prima TV, TVR 2, TVR Cultural, Kanal D, Antena 3, B1 TV, OTV și 10 TV**) și două posturi de radio (**Radio România Actualități și Europa FM**), alese în funcție de: audiență, acoperire națională, pondere a emisiunilor informative și de dezbatere, asumarea unui rol cultural și educativ.

S-au efectuat 300 de ore de monitorizare, urmărindu-se în primul rând transmisiunile de la orele de vârf, în special emisiunile de știri și dezbateri. Au fost monitorizate sub aspect lingvistic doar intervențiile verbale și mesajele scrise (titrări, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea redactorii și colaboratorii posturilor respective, nu și secvențele verbale aparținând invitaților în studio.

Având în vedere faptul că nu toate observațiile lingvistice se plasează la același nivel într-o ierarhie a abaterilor de la corectitudinea limbii, am păstrat principiul din perioadele precedente, separând erorile elementare, clare, indiscutabile, care pot fi verificate cu ușurință cu ajutorul instrumentelor normative existente (DOOM, gramatici), de cele mai puțin evidente, mai puțin importante sau de cele în cazul cărora sunt posibile controverse (și chiar oscilații ale normelor) de tipul: variante neliterare, variante care, deși nu sunt acceptate de DOOM, sunt înregistrate în DEX, bâlbâieli, repetiții, cacofonii, clișee, inadecvări de registru stilistic. Astfel, am disociat rezultatele monitorizării în *tabelele de erori pentru fiecare post monitorizat* (însoțite, ca și până acum, de indicarea formei corecte) și o *listă de recomandări* (la fel de importante, din punctul nostru de vedere, dar mai greu încadrabile într-o regulă explicită).

Vom insista, ca de obicei, asupra *erorilor elementare, unanim recunoscute ca atare de specialiști* și considerate semne ale lipsei de educație și de cultură; lista lor completă este cuprinsă în tabelele anexate acestui raport.

I. Grafie, punctuație, pronunțare

1. Grafie

1.1. În domeniul grafiei, continuă să apară, din păcate, **greșeli foarte grave**. Acestea privesc:

– scrierea cu *i, ii, iii* la finalul cuvintelor sau în interiorul acestora:

- „Nu **fii** nesimțit!” (Antena 3, 12.V) – corect: *nu fi* (forma de imperativ negativ este identică cu cea de infinitiv, *a fi*);
- „**copii** și animalele pe care le am în grijă nu mai au mâncare” (Kanal D, 17.V) – corect: *copiii* (primul *i* face parte din radical, al doilea este desinența de plural, iar al treilea, articolul hotărât);
- „Ne cerem scuze privitorilor și **copiiilor**, care se uită la această partidă” (Antena 1, 17.V) – corect: *copiilor* (greșeala se poate explica aici și ca o neglijență de tehnoredactare);
- „**concursului**” (Realitatea TV, 15.V) – corect: *concursului* (greșeala se poate explica aici și ca o neglijență de tehnoredactare);
- „La Deveselu a existat o bază militară **desfințată** în 2002” (Antena 3, 3.V); „Să **desfințăm** și lifturile!” (Prima TV, 14.V) – corect: *desființată, desființăm*;

– scrierea formelor verbului *a crea*:

- „Aceste combinații între rase, **creaza** oameni frumoși” (Prima TV, 8.V) – corect: *crează* (primul *e* face parte din radical, iar al doilea, din sufix; în acest exemplu lipsesc și semnele diacritice);

– folosirea cratimei:

- „**duce-ți-vă** naibii!” (Antena 3, 15.V) – corect: *duceți-vă*;
- „**Dute** la tanti...” (Pro TV, 29.V) – corect: *du-te*.

1.2. Absența diacriticelor este, în continuare, o problemă a majorității posturilor de televiziune. Pe postul OTV, acestea lipsesc aproape total din orice fel de text scris pe ecran. La alte posturi, este vorba de absența parțială a semnelor diacritice, ilustrată cu câteva exemple:

- „Catalin Chelu” (Antena 3, 17.V);
- „**Iti** suntem alaturi Andreea!” (Kanal D, 17.V);
- „În tara, vremea va fi frumoasa si calduroasa” (TVR 2, 19.V);
- „emisiune informativa” (TVR 2, 2.V);
- „Meseria de avocat este foarte solicitanta, și cu responsabilitati foarte mari” (Prima TV, 8.V – în acest exemplu, și virgula este folosită greșit înaintea conjuncției coordonatoare *și* cu valoare copulativă);
- „Primire **a** la Cluj” (Prima TV, 22.V) – corect: *à* (prepoziția a fost preluată din franceză, deci trebuie să păstreze grafia din limba de origine).

1.3. Neglijențele de tehnoredactare (litere lipsă, litere în plus, cuvinte în plus) continuă să fie destul de numeroase.

- „Statele Unite au **lasat** o operațiune” (Antena 3, 2.V) – corect: *lansat*;
- „Secrete **penru** o noapte fierbinte” (Kanal D, 12.V) – corect: *pentru*;
- „vorbesște” (Antena 3, 3.V) – corect: *vorbește*;
- „cumpărăr o dublă de porumb” (Kanal D, 3.V) – corect: *cumpăr*;
- „Să vă **trăiasă** familia!” (Prima TV, 8.V) – corect: *trăiască*;
- „de **dta** asta” (TVR Cultural, 7.V) – corect: *data*;
- „Un tablou [...] **fusesese** furat” (TVR Cultural, 7.V) – corect: *fusesse*;
- „cu **această** Primăvară arabă” (TVR Cultural, 31.V) – corect: *această*;
- „financaire” (TVR 1, 9.V) – corect: *financiare*;
- „la **meicurile** următoare” (Antena 1, 5.V) – corect: *meciurile*;
- „Ne rugăm la Dumnezeu **să aibă-l așeze** alături de adevărații credincioși” (Antena 1, 2.V) – corect: *să-l așeze*;
- „**Cine va e** câștigătorul în opinia alegătorilor PDL” (Antena 3, 13.V) – corect: *cine e/va fi* (în acest exemplu lipsesc parțial și semnele diacritice).

1.4. Și în această etapă de monitorizare am înregistrat nerespectarea normelor ortografice în vigoare:

– scrierea cu *â* în interiorul cuvintelor:

- „cîte ceva” (Realitatea TV, 6.V) – corect: *câte*;
- „întrucît” (Antena 1, 10.V) – corect: *întrucât*;
- „Ea s-a culcat cu cei doi copii și bărbatul ei nu a fost acasa și de la **lumînare** s-a aprins” (B1 TV, 7.V) – corect: *lumânare* (în acest exemplu, lipsesc parțial și semnele diacritice).

– scrierea pronumelor și a adjectivelor negative din seria *niciun, nicio*:

- „nu au **nici o** legătură” (Kanal D, 12.V);
- „nu au **nici o** apăsare legată de pierderi” (Realitatea TV, 8.V).

1.5. Greșelile de folosire a cratimei par să fie în scădere. Acestea privesc:

– scrierea compuselor cu *șef, prim, bun* etc. și a altor compuse:

- „**redactor șef**” (Antena 3, 13.V, 23.V; TVR Cultural, 4.V, TVR 1, 19.V); „**redactor șef** adjunct” (Antena 1, 15.V) – corect: *redactor-șef*;
- „**economist șef**” (B1 TV, 13.V) – corect: *economist-șef*;
- „**agent șef**” (TVR 1, 23.V; TVR 2, 23.V) – corect: *agent-șef*;
- „**comisar șef**” (TVR 2, 12.V) – corect: *comisar-șef*;

- „**arh. șef** al Capitalei” (Prima TV, 16.V); „**cms. șef**” (Prima TV, 18.V; TVR 2, 3.V) – corect: *arhitect-șef, comisar-șef* (abrevierile nu sunt recomandabile);
- „consilierul **primului ministru**” (10 TV, 17.V) – corect: *prim-ministrului* (apare aici și o greșeală de morfologie, întrucât *prim* este invariabil și nu poate purta mărci de flexiune);
- „în **prim planul**” (TVR 1, 9.V) – corect: *prim-planul*;
- „mult **bun gust**” (Antena 3, 1.V) – corect: *bun-gust*;
- „**rămas bun**” (B1 TV, 26.V) – corect: *rămas-bun*;
- „**Albă ca zăpada** și Lebăda neagră” (10 TV, 24.V) – corect: *Albă-ca-zăpada*;
– atașarea articolului hotărât enclitic la neologisme sau la nume proprii (trebuie făcută fără cratimă atunci când cuvântul are finală consonantică compatibilă cu sistemul limbii române);
- „**week-end-ul**” (Antena 3, 22.V) – corect: *weekendul* (în română, *weekend* nu se scrie cu cratimă);
- „să aducă **Huntington-ului**” (TVR 2, 22.V) – corect: *Huntingtonului*;
- „**summit-ul** de la Varsovia” (TVR 2, 26.V) – corect: *summitul* (în acest exemplu, lipsesc parțial și semnele diacritice).

1.6. Câteva dintre greșeli privesc **scrierea cu sau fără blanc**:

- „**contracronometru**” (TVR Cultural, 31.V) – corect: *contra cronometru* (*contra* este aici o prepoziție, nu un prefix/prefixoid);
- „politici **pro inovare**” (TVR 1, 19.V) – corect: *proinovare*;
- „O rezolvăm noi **altădată!**” (Antena 1, 17.V) – corect: *altă dată* (sensul dorit este „în alt moment”, nu „demult, cândva”).

1.7. Am înregistrat, de câteva ori, scrierea greșită a unor cuvinte (în special neologisme, nume proprii):

- „să arăt **sexi** așa” (Kanal D, 24.V) – corect: *sexy*;
- „**best seler**” (Prima TV, 8.V) – corect: *bestseller*;
- „Aventurile unui doctor **trăznit**” (10 TV, 30.V) – corect: *trăsnit*;
- „Șoric, Mararu și **Tonița**” (Prima TV, 18.V) – corect: *Tonitza*;
- „Ștefan cel **mare** și Sfânt” (Realitatea TV, 26.V) – corect: *Mare*.

2. Punctuație

2.1. În domeniul punctuației, cele mai multe greșeli privesc, în continuare, folosirea virgulei. Există numeroase situații în care virgula, obligatorie conform normei, lipsește:

– pentru a separa vocativele sau formulele de adresare:

- „Mamă[] dacă te apuci de așa ceva, eu aici te las” (Antena 3, 13.V);
- „Oameni buni[] vă omorâți unul pe altul, nu mai împingeți!” (B1 TV, 8.V);
- „Înțelegeți că vă rupeți picioarele[] oameni buni!” (B1 TV, 8.V);
- „scrie ce vrei, filmează[] dom’ne” (Kanal D, 3.V);
- „Da[] domnule...” (Kanal D, 3.V);
- „Bine ați venit[] domnule Președinte” (Kanal D, 31.V);
- „Domnule Țurcanu[] ce credeți că s-a întâmplat aici?” (Prima TV, 11.V);
- „Bună seara[] domnule Szekely” (TVR 1, 9.V);
- „Pentru ce te judeci[] mamaie?” (Prima TV, 18.V);
- „Hai, diavol, haide[] diavol, scoate[] diavol!” (Antena 1, 31.V);
- „Pleacă[] mă...” (B1 TV, 26.V);
- „Bine[] mă” (Pro TV, 3.V);
- „Așa e[] mă!”, „Las-o[] mă!” (Pro TV, 21.V);

– înainte de conjuncțiile coordonatoare adversative (*iar, dar, ci*) și între segmentele coordonate prin *atât..., cât și*:

- „Executivul nu a făcut o lege clară care să ne protejeze drepturile muncii[] iar asta este o problemă cât se poate de serioasă” (B1 TV, 1.V);
- „Vreau să scap de asta[] dar nu prea pot.” (Pro TV, 13.V);
- „nu doar România[] ci toți membrii” (TVR 1, 9.V);
- „nu folosesc la gătit[] ci la reîncălzit” (TVR 2, 22.V);
- „atât la liceu[] cât și la facultăți” (OTV, 29.V);
- după circumstanțiale izolate sintactic sau antepuse regentului:
- „De exemplu[] dacă o companie” (TVR 1, 9.V);
- „**Daca** apar manifestări **neplacute**[] **adresati**-vă medicului...” (Antena 1, 17.V – în acest exemplu lipsesc parțial și semnele diacritice);
- între propoziții juxtapuse:
- „Sunt colegii[] ne vedem rar” (B1 TV, 15.V);
- pentru a izola o apozitie:
- „a declarat Joe Linen[] președintele Comitetului pentru Sănătate” (Antena 1, 26.V).

Virgula este folosită greșit:

– între subiect/grupul subiectului/propoziția subiectivă și regent/propoziția principală:

- „Cred că Doru[,] este cel mai bun boxer din România. Și sunt fericit[,] să fiu aici cu el.” (Prima TV, 5.V – în acest exemplu, și cea de-a doua virgulă este folosită greșit, adjectivul *fericit* fiind izolat de complementul său, exprimat prin conjuncție);
- „Idea că dependenții de droguri locali care ar fi comis jaful umblă cu capul de piatră într-o geantă de voiaj[,] a provocat râsete în secția de poliție” (TVR Cultural, 20.V);
- „Chiar și azi, unele înțelegeri realizate atunci[,] ne sunt adevărate obstacole” (TVR Cultural, 31.V);
- „Unde se ascund[,] este treaba serviciilor de informații” (TVR 1, 12.V);
- în alte situații:
- „Dar[,] pe voi cine v-a adus aici?” (Kanal D, 11.V);
- „Dar[,] sionismul nepolitic este această milenară bogăție spirituală, pe care o are Sionul” (TVR Cultural, 31.V);
- „iar cel al PD-L doar 6%[,] din totalul voturilor exprimate” (OTV, 2.V);
- „Tu[,] cui dai accept” (Pro TV, 24.V).

2.2. Alte greșeli de punctuație:

– lipsa apostrofului:

- „Unde e **baticu**?” (B1 TV, 1.V) – corect: *baticu’*;
- lipsa semnului exclamării:
- „Stop accidentelor” (Prima TV, 11.V) – corect: *Stop accidentelor!*;
- lipsa semnului întrebării:
- „Ce îmi puteți spune despre acest tip de intervenție.” (Prima TV, 15.V) – corect: ... *intervenție?*.

3. Pronunțare

3.1. Și în această perioadă de monitorizare am înregistrat **rostirea greșită a literei x**, ca [cs], în loc de [gz]:

- „de [**ecscutoarea**] judecătorească” (OTV, 10.V); „executor [**ecsecutor**]” (Antena 1, 17.V); „garanție de bună execuție [**ecsecuție**]”, „lucrări neexecutate [**neecsecutate**]” (Radio România Actualități, 25.V) – corect: [*egzescutoarea*], [*egzecutor*], [*egzecuție*], [*neegzecutate*];
- „pentru exact [**ecsact**] două luni” (TVR 1, 24.V) – corect: [*egzact*];
- „cum ar fi, de exemplu [**ecsemplu**]” (Antena 1, 26.V) – corect: [*egzemplu*].

3.2. Rar, a apărut **rostirea hipercorectă**, fără preiotare (cu [e] inițial, în loc de [ie]) a formelor verbului *a fi*:

- „ești [**ești**] un dobitoc tu” (OTV, 24.V) – corect: [*iești*].

O greșeală complementară este prezența preiotării la cuvinte neologice, care ar trebui rostite cu [e] inițial:

- „potențialii candidați ai Europei [**ieuropei**]” (TVR 1, 19.V) – corect: [*europei*].

3.3. Continuă să apară **pronunțarea greșită** a numeralelor *șaptesprezece* și *optsprezece*:

- „când avea **șaptisprezece** ani” (10 TV, 19.V); „de la ora **șaptâsprezece**” (Radio România Actualități, 21.V);
- „după aia, **optisprezece**” (10 TV, 25.V); „peste **optâsprezece** ani” (OTV, 10.V); „după ora **optisprezece**” (TVR 1, 12.V).

3.4. Destul de frecvent am înregistrat **rostirea greșită a unor cuvinte**:

– de uz curent (rostite popular/regional):

- „au ieșit pe **ușe**, iar din **ușe** Marin Preda i-a spus” (OTV, 17.V) – corect: *ușă*;
- „**țigare** din gură” (Radio România Actualități, 26.V) – corect: *țigara*;
- „îl verificați la **servici**?” (Kanal D, 24.V); „așa-i la **servici**” (OTV, 12.V); „să le folosim la **servici** sau chiar în vacanță” (Antena 1, 17.V) – corect: *serviciu*;
- „o să vi le **arat**” (OTV, 29.V) – corect: *ară*;

– neologice:

- „dai deasupra cu spray [**șprei**]” (10 TV, 19.V); „cu toate chimicalele, spray-urile [**șpreiurile**]” (OTV, 29.V) – corect: [*sprei*], [*spreiurile*];
- „A murit de septicemie după ce i-a fost pus un picior în ghips [**gips**]” (B1 TV, 2.V) – corect: [*ghips*];
- „l-a desfigurat în bătaie pe un agent de pază al unui **cazino** din oraș” (B1 TV, 11.V) – corect: *cazinou*;
- „l-am folosit pentru operațiuni **cargo**” (Prima TV, 14.V) – corect: *cargou*;
- „exuberanți și fără teamă de repercursiuni” (Kanal D, 24.V) – corect: *repercusuni*;
- „care avea acel **combinizon** pe el” (OTV, 10.V) – corect: *combinezon*;
- „la rugby [**ruibi**]” (Radio România Actualități, 14.V) – corect: [*ragbi*];
- „Nouăzeci dintre ei erau în continuare pe **ștatele** de plată ale Ministerului de Externe bulgar.” (Prima TV, 3.V) – corect: *statele*;

– latinești:

- „A primit distincția Nihil sine **Dio**” (Prima TV, 11.V) – corect: *Deo*;
 - „doctor honoris causa [**causa**]” (TVR Cultural, 18.V) – corect: [*cauza*];
- nume proprii:
- „Strauss-Kahn [**ștraushan**] a agresat-o sexual” (Kanal D, 19.V) – corect: [*stroskan*];
 - „la Chicago [**cicago**]” (TVR 1, 24.V) – corect: [*șicago*].

3.5. Destul de des apar și **greșelile de accentuare**:

– a substantivelor comune:

- „sunt cu ochii cât **buteliă**” (10 TV, 11.V) – corect: *butel^{ia}*;
- „de a stimula omul să-și deschidă toți **receptorii**” (10 TV, 26.V) – corect: *recept^{or}ii*;
- „**edi**tor” (TVR Cultural, 4.V) – corect: *edit^{or}*;
- „**cura**torul” (TVR Cultural, 23.V) – corect: *curat^{or}*;
- „peste o sută de **prema**turi”; „tratarea **prema**turilor”; „niciun copil **prema**tur” (Europa FM, 20.V) – corect: *prema^tur*, *prema^turi*;
- „Nu se tem decât de arbitraj în **derby**-ul de duminică de la Galați” (B1 TV, 13.V); „**derby**-ul cu CFR Cluj” (Pro TV, 19.V) – corect: *derby^{-ul}*;
- „egalitatea între **et**ni” (OTV, 24.V) – corect: *etnⁱi*;
- „privind **preve**derile directivei-cadru” (OTV, 29.V) – corect: *preve^derile*;

- „un **simbol** al unității naționale” (OTV, 29.V); „sunteți **simbolurile**” (Radio România Actualități, 14.V) – corect: *simbol, simbolurile*;
- „i-a atacat cu o **halteră**” (Realitatea TV, 22.V) – corect: *halteră*;
- „la sfârșitul lunii **februarie**” (Pro TV, 24.V) – corect: *februarie*;
– a numelor proprii (numele proprii provenite de la nume comune – *rotar, olar* – se accentuează ca acestea din urmă):
- „Claudia Rotariu” (Antena 3, 1.V) – corect: *Rotariu*;
- „Adrian Olariu” (Realitatea TV, 16.V) – corect: *Olariu*.

II. Gramatică

4. Morfologie

4.1. Forme greșite ale unor verbe

4.1.1. Formele hibride de indicativ imperfect *vroiam, vroia, vroiau* etc., folosite în locul celor corecte, fără *-r-* în radical – *voiam, voia, voiau* etc. –, persistă la majoritatea posturilor monitorizate:

- „numărul la care **vroiam** s-ajung eu” (TVR Cultural, 19.V);
- „asta **vroiam** să spun de o bucată de vreme” (Europa FM, 4.V);
- „primea numai ce informații **vroiau** băieții” (10 TV, 24.V);
- „**Vroiai** să-l testezi” (Kanal D, 5.V);
- „oamenii care **vroiau** să muncească” (OTV, 2.V);
- „asta **vroiam** să spun” (Radio România Actualități, 25.V);
- „**vroiam** să bifez și eu restanța aceea” (TVR 1, 19.V);
- „în timp ce **vroia**” (Prima TV, 16.V);
- „nu **vroia** să fugă” (Realitatea TV, 16.V);
- „eu **vroiam** să te întreb” (TVR 2, 26.V).

4.1.2. Forma greșită de conjunctiv *să aibe*, în locul celei corecte, *să aibă*, continuă să fie folosită la unele posturi:

- „actorii economici cei mai importanți **să-l aibe** mereu undeva în spatele minții” (Europa FM, 5.V);
- „Le recomanzi **să aibe** obiecte asupra lor?” (10 TV, 16.V);
- „Câtă valoare poate **să aibe** această cercetare” (OTV, 9.V);
- „ar fi trebuit **să aibe** urme la gât” (OTV, 17.V);
- „s-ar putea ca asistentul **să aibe** dreptate” (TVR 1, 3.V);
- „**să aibe** tema...” (Pro TV, 13.V).

4.1.3. La unele posturi persistă folosirea verbului *a trebui* cu forma de indicativ prezent, persoana a III-a plural *trebuie*. Pentru indicativ prezent este corectă doar forma (unică pentru toate persoanele și numerele) *trebuie*:

- „în care animalele **trebuie** omorâte” (10 TV, 17.V);
- „toate vocile **trebuie** încălzite” (10 TV, 10.V);
- „ele **trebuie** mutate” (Kanal D, 19.V);
- „cred că astea sunt momente care **trebuie** studiate” (OTV, 24.V);
- „Câte raiduri **trebuie**?” (TVR 2, 21.V).

4.1.4. Uneori, la indicativ mai-mult-ca-perfect, formele de plural sunt folosite fără segmentul *-ră*:

- „dumneavoastră **veniseți** la o înmormântare” (OTV, 11.V) – corect: *veniserăți*;
- „primul subiect pe care ne **propusesem** noi să-l abordăm” (TVR 1, 12.V) – corect: *propuseserăm*.

La persoana a II-a singular, se folosesc formele greșite cu desinența *-i*, în locul celor corecte cu desinența *-și*:

- „Tu nu erai aici. **Plecasei** deja” (Kanal D, 5.V) – corect: *plecaseși*;
- „Cât **luasei** în greutate?” (Kanal D, 17.V) – corect: *luaseși*.

4.1.5. Conform normei actuale, verbul *a continua* are la indicativ și conjunctiv prezent, persoana I singular, desinența -i:

- „a fost decizia mea **să continuu**” (TVR Cultural, 7.V) – corect: *să continui*.

4.1.6. Se observă forma greșită a unor verbe de conjugarea I (*a interfera*), persoana a III-a, fără sufixul -ez:

- „depinde cum **interferă**” (10 TV, 26.V) – corect: *interferează*.

4.1.7. Verbul *a preceda*, de conjugarea I, este folosit greșit ca și cum ar fi de conjugarea a III-a – **a precede*:

- „tensiunea care **precede** evenimentul” (Europa FM, 8.V) – corect: *precedă*.

4.1.8. O greșeală încă frecventă este accentuarea pe sufix, în loc de radical, a verbelor de conjugarea a III-a, la imperativ, persoana a II-a plural, atunci când sunt urmate de clitice pronominale:

- „În trenurile astea, **credeți-mă**” (Kanal D, 9.V) – corect: *credeți-mă*;
- „spuneți-ne ce mai faceți” (Kanal D, 26.V) – corect: *spuneți-ne*;
- „spuneți-mi și mie” (OTV, 2.V) – corect: *spuneți-mi*;

În cazul unor verbe, această greșeală atrage și realizarea unor alternanțe vocalice:

- „**făceți**-i o declarație de dragoste” (OTV, 2.V) – corect: *faceți-i*.

4.1.9. Și în această etapă de monitorizare se remarcă tendința de atragere a unor verbe cu infinitivul în -ea în clasa verbelor cu infinitivul în -e – verbul *a plăcea* e folosit ca și cum ar fi de conjugarea a III-a, **a place*:

- „să fiu student, ca să mă **plăceți**” (Kanal D, 13.V) – corect: *plăceți*.

4.1.10. Sporadic, se întâlnesc și forme de imperativ greșite. Forma de imperativ negativ este omonimă cu forma de infinitiv a verbelor:

- „**nu** mai **fă** afacerile alea” (10 TV, 24.V) – corect: *nu (mai) face*.

4.2. Forme greșite ale unor substantive

4.2.1. Sunt înregistrate și în această etapă de monitorizare oscilații în folosirea desinențelor de feminin singular, genitiv-dativ, -e și -i:

- „ale patronatului medicinei integrative” (OTV, 24.V) – corect: *mediciniei*;
- „acea știință a medicinei” (OTV, 29.V) – corect: *mediciniei*.

4.2.2. Substantivul de genul feminin *uzină* este folosit la plural cu desinența -i, în loc de -e:

- „o serie de **uzini** de tratare a apelor” (OTV, 29.V) – corect: *uzine*.

4.2.3. Se observă și în această etapă de monitorizare concurența între desinențele de neutru plural -e și -uri:

- „care au urmărit, cu **girofarele** pornite, un cal” (Kanal D, 14.V) – corect: *girofarurile*.
- „apele calde ale **recifurilor**” (TVR 2, 19.V) – corect: *recifelor*.

4.2.4. Tendința de exprimare a genitivului sau a dativului numelor proprii de genul feminin, terminate în vocală, cu marca *lui/lu’*, în locul exprimării flexionare, este încă destul de răspândită:

- „ați citit scrisoarea **lui Monica**?” (10 TV, 13.V) – corect: *Monicăi*;
- „după vremea **lu’ Emma** Nicholson” (OTV, 9.V) – corect: *Emmei*.

Sesizăm aceeași greșeală și în cazul numelor relaționale de genul feminin:

- „să-i lase numai lui moștenirea, nu și **lu’ soră-sa**” (10 TV, 13.V) – corect: *soră-sii/ surorii sale*;

4.2.5. Substantivul *soră*, cu sensul „persoană de sex feminin considerată în raport cu copiii acelorași părinți sau ai aceleiași tată ori aceleiași mame” are la genitiv-dativ forma *surorii*, nu *sorei*:

- „comparația cu ADN-ul **sorei** decedate a liderului terorist” (Prima TV, 3.V).

4.2.6. La compusele cu adjectivul *prim*, flexionează doar al doilea element al compusului, adică substantivul:

- „să ceară ajutorul Guvernului României, a **primului-ministru**” (10 TV, 13.V) – corect: *prim-ministrului*.

4.3. Forme greșite ale unor adjective

4.3.1. Se folosește destul de frecvent forma de feminin plural *ultimile*, în locul celei corecte,

ultimele:

- „**ultimile** portofolii” (TVR Cultural, 19.V);
- „pentru **ultimile** două minute” (TVR Cultural, 20.V);
- „perioada asta, două săptămâni, **ultimile**” (OTV, 17.V);
- „**ultimile** pagini de acolo” (OTV, 24.V);
- „**ultimile** sesizări” (OTV, 29.V).

4.3.2. Sporadic, am întâlnit forma greșită *dragele*. Adjectivul *drag* are trei forme: *drag* (m. n. sg.), *dragă* (f. sg.), *dragi* (m. n. f. pl.) – articulat hotărât *dragile*:

- „așadar, **dragele** noastre, băiatul știe ce zice” (Kanal D, 12.V).

4.4. Forme greșite ale unor adverbe

O greșeală foarte răspândită încă este înlocuirea formelor adverbiale **maximum** și **minimum** cu cele ale adjectivelor corespondente, **maxim** și **minim**:

- „**maxim** trei oameni” (10 TV, 3.V);
- „este **maxim** doi milimetri” (10 TV, 11.V);
- „concediul de odihnă care este de **maxim** 20 de zile” (10 TV, 24.V);
- „în 30 de zile **maxim**” (OTV, 2.V);
- „cu **maxim** 40 de kilometri pe oră” (Radio România Actualități, 5.V);
- „un buget de **minim** 200 de mii de euro” (10 TV, 26.V);
- „**minim** doi ani” (OTV, 12.V);
- „**minim** 5 ani” (Antena 3, 9.V).

Forma *maxim* este folosită greșit și în locuțiunea adverbială **la maxim*, în loc de *la maximum*:

- „asemenea talent trebuie exploatat **la maxim**” (Kanal D, 13.V);
- „Astăzi, Antena 1, comedie **la maxim!**” (Antena 1, 15.V);
- „concuranții au profitat **la maxim**” (Kanal D, 11.V);
- „s-au concentrat **la maxim**” (TVR 1, 13.V).

5. Sintaxă

5.1. Dezacordul

5.1.1. Dezacordul dintre predicat și subiect

Tipurile de dezacord între predicat și subiect și cauzele producerii acestora sunt diverse. Unele dezacorduri se produc prin atracția altui termen din enunț, din cauza topicii componentelor enunțului. Alte dezacorduri au cauze semantice, atunci când există o neconcordanță între forma și sensul unui termen aflat în poziția de subiect. Pe lângă factorii de natură lingvistică (atracția, sensul), contribuie la apariția dezacordurilor diverși factori specifici comunicării orale: neanticiparea mesajului, neatenția, rapiditatea comunicării:

- „vor veni și rezultatele necropsiei care **vor fi efectuate** aici, la Buzău” (Pro TV, 11.V) – corect: *vor veni și rezultatele necropsiei care **va fi efectuată** aici, la Buzău;*
- „dumneavoastră sunteți o femeie care **ați avut și aveți** 13 copii” (Pro TV, 1.V) – corect: *dumneavoastră sunteți o femeie care **are** 13 copii;*
- „au venit sau cel puțin sunt **așteptați** peste 2000 de persoane” (Antena 3, 12.V) – corect: *au venit sau cel puțin sunt **așteptate** peste 2000 de persoane;*
- „personalități de o forță uriașă nu pot fi **omorâți**” (OTV, 26.V) – corect: *personalități de o forță uriașă nu pot fi **omorâte**;*
- „generația de astăzi, cu excepția celor mai vârstnici dintre noi, **și-au făcut** educația în perioada comunistă” (Europa FM, 10.V) – corect: *generația de astăzi, cu excepția celor mai vârstnici dintre noi, **și-a făcut** educația în perioada comunistă;*
- „În timp ce unul dintre fiii talibanului **au fost uciși**, altul este dat dispărut” (Prima TV, 11.V) – corect: *În timp ce unul dintre fiii talibanului **a fost ucis**, altul este dat dispărut;*

- „prin intermediul unei campanii [...], în care **erau angrenate** întreaga presă, inclusiv revistele științifice, dacă era vorba” (TVR Cultural, 11.V) – corect: *prin intermediul unei campanii [...], în care **era angrenată** întreaga presă, inclusiv revistele științifice, dacă era vorba;*
- „inversarea aceasta a PH-ului, după aceste ședințe de magnetoterapie, **au făcut** ca...” (10 TV, 26.V) – corect: *inversarea aceasta a PH-ului, după aceste ședințe de magnetoterapie, **a făcut** ca...;*
- „...pe care i-**a omorât** niște nemernici” (OTV, 24.V) – corect: *pe care i-**au omorât** niște nemernici;*
- „decid la această oră care dintre cei doi îi **vor** conduce” (TVR 1, 14.V) – corect: *decid la această oră care dintre cei doi îi **va** conduce;*
- „Banii UE le-**a schimbat** viața” (Realitatea TV, 29.V) – corect: *Banii UE le-**au schimbat** viața.*

Numeroase dezacorduri implică subiectul multiplu:

- „În tot acest timp cei doi au afișat un zâmbet și o fericire ce li **se putea** citi pe chip ” (B1 TV, 9.V) – corect: *În tot acest timp cei doi au afișat un zâmbet și o fericire ce li **se puteau** citi pe chip;*
- „Emil Boc, Vasile Blaga și Theodor Paleologu **a intrat** în cursa pentru președinție” (B1 TV, 14.V) – corect: *Emil Boc, Vasile Blaga și Theodor Paleologu **au intrat** în cursa pentru președinție;*
- „semnarea acordului și ratificarea lui **va spori** forța și curajul, poate, al negociatorilor români” (Europa FM, 4.V) – corect: *semnarea acordului și ratificarea lui **vor spori** forța și curajul, poate, al negociatorilor români;*
- „informația și dosarul **pare** a fi ceva anormal” (OTV, 9.V) – corect: *informația și dosarul **par** a fi ceva anormal.*

Dacă subiectul multiplu este postpus verbului predicat și este format din mai mulți termeni, dezacordul se explică prin neanticiparea mesajului:

- „...faptul că nu i **se permite** vizita și compania sa în preajma micuței Irinuca” (B1 TV, 9.V) – corect: *...faptul că nu i **se permit** vizita și compania sa în preajma micuței Irinuca.*

5.1.2. Dezacordul pronumelui semiindependent *al*

La fel ca în etapele de monitorizare precedente, am înregistrat două tipuri de utilizare greșită a formelor articolului genitival sau posesiv *al*: (i) utilizarea invariabilă a formei *a*; (ii) utilizarea unei forme acordate greșit, cu alt element din enunț, prin atracție:

(i) utilizarea invariabilă:

- „acțiuni de sprijin umanitar **a** populației locale” (TVR 2, 10.V) – corect: *acțiuni de sprijin umanitar **al** populației locale;*
- „Măsurile de austeritate ale Guvernului, luate la insistențele Uniunii Europene și **a** FMI-ului” (B1 TV, 1.V) – corect: *Măsurile de austeritate ale Guvernului, luate la insistențele Uniunii Europene și **ale** FMI-ului;*
- „Au câștigat primul trofeu european **a** fotbalului românesc” (B1 TV, 7.V) – corect: *Au câștigat primul trofeu european **al** fotbalului românesc;*
- „a miniștrilor de Externe **a** celor trei mari puteri” (TVR Cultural, 19.V) – corect: *a miniștrilor de Externe **ai** celor trei mari puteri;*
- „Era o altă cărămidă în zidul probelor sau **a** suspiciunilor” (TVR Cultural, 20.V) – corect: *Era o altă cărămidă în zidul probelor sau **al** suspiciunilor;*
- „să ceară ajutorul Guvernului României, **a primului-ministru**” (10 TV, 13.V) – corect: *să ceară ajutorul Guvernului României, **al prim-ministrului**;*
- „vor asigura tranzitul de tehnică militară, precum și **a** soldaților” (Kanal D, 3.V) – corect: *vor asigura tranzitul de tehnică militară, precum și **al** soldaților;*
- „din rândul tinerilor și **a** copiilor” (Radio România Actualități, 14.V) – corect: *din rândul tinerilor și **al** copiilor;*
- „Uciderea lui Osama bin Laden poate fi începutul unor relații și **a** unui respect bilateral...” (Antena 1, 2.V) – corect: *Uciderea lui Osama bin Laden poate fi începutul unor relații și **al** unui respect bilateral...;*

(ii) utilizarea unei forme acordate greșit:

- „...pentru căutarea unor interese comune și **ale** unor valori comune care pot construi un pod între Occident și lumea arabă și islamică.” (Antena 1, 2.V) – corect: *pentru căutarea unor interese comune și a unor valori comune care pot construi un pod între Occident și lumea arabă și islamică*;
- „ocazia unor ample manifestări și demonstrații de forță **ai** noilor stăpâni ai țării” (TVR Cultural, 5.V) – corect: *ocazia unor ample manifestări și demonstrații de forță ale noilor stăpâni ai țării*;
- „au depășit granițele unui divorț și **al** unei custodii” (10 TV, 13.V) – corect: *au depășit granițele unui divorț și ale unei custodii*;
- „Consiliul Superior de Apărare **al** Țării” (OTV, 29.V) – corect: *Consiliul Superior de Apărare a Țării*;
- „ceremonialul de plecare **al** militarilor” (Radio România Actualități, 21.V) – corect: *ceremonialul de plecare a militarilor*;
- „este nemulțumit de nivelul de colectare **al** taxelor” (TVR 1, 9.V) – corect: *este nemulțumit de nivelul de colectare a taxelor*.

5.1.3. Dezacordul adjectivelor numerale

Am înregistrat și în această etapă de monitorizare, mai puțin frecvent decât în etapele precedente, dezacorduri ale adjectivelor numerale compuse. Cel mai frecvent se greșește prin utilizarea formelor de masculin în locul celor de feminin. În general, această greșeală se întâlnește la numeralesle compuse:

- „treizeci și **unu** de litere” (Pro TV, 10.V) – corect: *treizeci și una de litere*;
- „o sută cincizeci și **unu** de proprietăți” (Realitatea TV, 1.V) – corect: *o sută cincizeci și una de proprietăți*;
- „**Doispe** steluțe?” (Kanal D, 9.V) – corect: *Douăspe / Douăsprezece steluțe?*;
- „dacă ai avea zero virgulă **doi** miligrame” (OTV, 29.V) – corect: *dacă ai avea zero virgulă două miligrame*.

Am înregistrat, o singură dată, folosirea formei de feminin în locul celei de masculin, în legătură cu un substantiv de genul neutru:

- „Este partea de ventilatoare. Și pentru că era frig, mergeau practic **una** din cinci” (TVR 1, 15.V) – corect: *...mergea practic unul din cinci*.

Pentru exprimarea orei, numeralul *doi* și numeralesle compuse cu *doi* trebuie să aibă formă de feminin. Am înregistrat și în această etapă de monitorizare, nu foarte frecvent, folosirea formelor de masculin în astfel de contexte:

- când au închis cârciumile la **doisprezece**, întâi la zece și pe urmă la **doisprezece**” (OTV, 24.V) – corect: *când au închis cârciumile la douăsprezece, întâi la zece și pe urmă la douăsprezece*.

5.1.4. Dezacordul în caz al adjectivelor

Am înregistrat frecvent dezacordul în caz al adjectivului participial, la fel ca în etapele de monitorizare precedente. Este o greșeală foarte des întâlnită în limba română contemporană, inclusiv în limba standard. Acordul în caz este „vizibil” doar la feminin singular, cazul dativ sau genitiv, unde adjectivul are o formă diferită de cea de nominativ sau acuzativ, formă omonimă cu cea de plural (*o carte publicată – unei cărți publicate – niște cărți publicate*). Dezacordul în caz constă în utilizarea formei de nominativ-acuzativ în locul celei de genitiv și se întâlnește mai ales la adjectivele participiale:

- „din cauza căldurii **degajată** de reflectoare” (Antena 1, 12.V) – corect: *din cauza căldurii degajate de reflectoare*;
- „Mașina circula pe baza unei autorizații de circulație **expirată** din luna ianuarie” (B1 TV, 8.V) – corect: *Mașina circula pe baza unei autorizații de circulație expirată din luna ianuarie*;
- „NASA a făcut publice cele mai frumoase fotografii ale Terrei **văzută** din spațiu” (B1 TV, 12.V) – corect: *NASA a făcut publice cele mai frumoase fotografii ale Terrei văzute din spațiu*;
- „...cu ajutorul unei camere video **fixată** pe casca...” (Prima TV, 3.V) – corect: *...cu ajutorul unei camere video fixate pe casca...;*

- „A revenit în aeroportul Băneasa din cauza unei păsări **intrată** la motor” (Prima TV, 6.V) – corect: *A revenit în aeroportul Băneasa din cauza unei păsări **intrate** la motor.*

Pe lângă adjectivul participial, am întâlnit exemple de dezacord în caz și la adjectivul propriu-zis (rar):

- „în jurul unei mese **plină** cu hrană sănătoasă” (Antena 1, 29.V) – corect: *în jurul unei mese **pline** cu hrană sănătoasă;*
- „de captare a energiei **fie solară, sau eoliană**” (Radio România Actualități, 26.V) – corect: *de captare a energiei **fie solare, fie eoliene.***

Dezacordul în caz se înregistrează destul de frecvent și la adjectivul pronominal demonstrativ:

- „ele au fost expuse pericolului **ăsta** de a se contamina” (OTV, 10.V) – corect: *ele au fost expuse pericolului **ăstuia** de a se contamina;*
- „cu galopul cailor **ăia** liberi...” (OTV, 24.V) – corect: *cu galopul cailor **ăloră** liberi...*

5.1.5. Dezacordul în număr al adjectivelor

Dezacordul în număr al adjectivelor (propriu-zise, pronominale) are un caracter accidental, contextual, produs prin influența atracției, a sensului, a interpretării greșite a relațiilor sintactice, a neatenției:

- „a fost surprins cu unul dintre pantofi **găuriți** în talpă” (Realitatea TV, 8.V) – corect: *a fost surprins cu unul dintre pantofi **găurit** în talpă;*
- „Starurile au strălucit pe covorul roșu, **înconjurați** de fani entuziaști” (Antena 1, 17.V) – corect: *Starurile au strălucit pe covorul roșu, **înconjurate** de fani entuziaști;*
- „Până atunci însă, o noapte și o seară cât mai **bună!**” (Antena 1, 17.V) – corect: *Până atunci însă, o noapte și o seară cât mai **bune!***
- „frumoase sunt românele noastre, dar oricât de **darnice** ar fi fost natura cu ele, tot mai e nevoie de puțin ajutor” (Kanal D, 13.V) – corect: *frumoase sunt românele noastre, dar oricât de **darnică** ar fi fost natura cu ele...;*
- „propaganda sovietică și **mass-media occidentale** l-au numit...” (TVR 1, 3.V) – recomandat: *mass-media occidentală...;*
- „într-o mizerie profesională și umană **criminală**” (Realitatea TV, 22.V) – corect: *într-o mizerie profesională și umană **criminală.***

Înregistrăm aici și o greșeală de acord al formei de supin:

- „doar 3 dintre inculpați mai sunt de **audiați** de către...” (Pro TV, 24.V) – corect: *doar 3 dintre inculpați mai sunt de **audiat** de către...*

5.1.6. Dezacordul în gen al adjectivelor

La fel ca dezacordul în număr, dezacordul în gen are de obicei un caracter accidental, contextual, produs prin atracție, din neatenție etc.:

- „**Cea** mai așteptat bebeluș” (Pro TV, 5.V) – corect: ***Cel** mai așteptat bebeluș.*
- „«Trenuri bine păzite» este **unul dintre cele mai cunoscute opere** ale regizorului” (TVR 2, 19.V) – corect: *«Trenuri bine păzite» este **una dintre cele mai cunoscute opere** ale regizorului;*
- „Băncile nu mai dădeau credite pentru că erau **ei înșiși speriați**” (Europa FM, 15.V) – corect: *Băncile nu mai dădeau credite pentru că erau **ele însele speriate.***

5.2. Care în loc de pe care

Utilizarea fără prepoziția funcțională *pe* a pronumelui relativ *care* cu funcție de complement direct continuă să fie o greșeală frecventă:

- „exemplul **care** l-a dat domnul primar” (Realitatea TV, 8.V) – corect: *exemplul **pe care** l-a dat domnul primar;*
- „singurul lucru **care** pot să-l fac este...” (Realitatea TV, 22.V) – corect: *singurul lucru **pe care** pot să-l fac este...;*

- „obiecte **care** femeile sau copiii nu le abordează cu ușurință” (Prima TV, 8.V) – corect: *obiecte pe care femeile sau copiii nu le abordează/folosesc cu ușurință*;
- „mai e și chestiunea aceasta, **care** trebuie s-o luăm în calcul” (TVR Cultural, 5.V) – corect: *mai e și chestiunea aceasta, pe care trebuie s-o luăm în calcul*;
- „chestiile astea **care** le faci tu” (Kanal D, 17.V) – corect: *chestiile astea pe care le faci tu*;
- „reacția **care** o ai față de cel care vine la paravan, ca și vedere” (Kanal D, 31.V) – corect: *reacția pe care o ai față de cel care vine la paravan, ca vedere*;
- „d’ăia **care** i-am vopsit și acuma sunt băieți buni” (10 TV, 17.V) – corect: *d’ăia pe care i-am vopsit și acuma sunt băieți buni*;
- „mai ales voi, **care** vă poartă cântecul popular prin tradiție” (10 TV, 24.V) – corect: *mai ales voi, pe care vă poartă cântecul popular prin tradiție*;
- „niște drepturi **care** vi le-a luat actuala soție a lui” (OTV, 2.V) – corect: *niște drepturi pe care vi le-a luat actuala soție a lui*;
- „ați spus o nuanță **care**, iacătă, o aflăm în premieră” (OTV, 24.V) – corect: *ați spus o nuanță pe care, iacătă, o aflăm în premieră*;
- „ăsta-i sistemul **care** trebuie să-l avem” (Antena 3, 4.V) – corect: *pe care trebuie să-l avem*.

5.3. „Ca și medic”

Secvența *ca și* este utilizată corect numai atunci când introduce un subordonat comparativ (*El este la fel de uimit ca și tine*). Atunci când *ca și* introduce un subordonat calitativ sau de relație, utilizarea este greșită. Apariția acestui *și* parazit se poate explica prin încercarea de a evita o cacofonie (*ca și colaborator, ca și consilier*), dar ea se extinde și în exemple unde nu mai este vorba de cacofonii (*ca și profesor, ca și medic*). Pentru evitarea cacofoniei, se recomandă folosirea prepoziției *drept* sau a locuțiunii prepoziționale *în calitate de*, atunci când substantivul exprimă o calitate, și a locuțiunilor prepoziționale *din punctul de vedere, în ce privește* etc., atunci când este vorba un subordonat de relație:

- „vrea să ne demonstreze cât de talentat este ca **și** cântăreț” (TVR 2, 18.V) – corect: *vrea să ne demonstreze cât de talentat este în calitate de cântăreț*;
- „ce se poartă ca **și** lungime” (TVR 2, 26.V) – corect: *ce se poartă ca lungime*;
- „lucrează ca **și** colaborator la teatru” (Pro TV, 6.V) – corect: *e colaborator la teatru/lucrează în calitate de colaborator la teatru*;
- „ca **și** prejudecii aduse statului” (Realitatea TV, 23.V) – corect: *ca prejudecii aduse statului*;
- „Am început ca **și** medic.” (Prima TV, 8.V) – corect: *Am început ca medic*;
- „lucrezi ca **și** consultant la un centru medical” (Prima TV, 15.V) – corect: *lucrezi în calitate de consultant*;
- „rivalizează, ca **și** dotări, cu cele din aviația civilă” (Kanal D, 11.V) – corect: *din punctul de vedere al dotărilor/ca dotări*;
- „sunt folosiți cu succes ca **și** câini utilitari” (Kanal D, 12.V) – corect: *în calitate de/pe post de câini utilitari*;
- „i-a preluat ca **și** personaje” (10 TV, 10.V) – corect: *ca personaje*;
- „cum se calculează ca **și** salariu” (10 TV, 24.V) – corect: *cum se calculează ca salariu*;
- „calitățile pe care le are ca **și** manager” (Europa FM, 17.V) – corect: *calitățile pe care le are ca manager*.

5.4. Greșeli de utilizare a prepozițiilor și a locuțiunilor prepoziționale

5.4.1. „Din punct de vedere al...”

Atunci când este urmată de un substantiv în genitiv, locuțiunea *din punct(ul) de vedere* trebuie să conțină forma articulată hotărât a substantivului *punct*. Acesta din urmă este nearticulat atunci când urmează un adjectiv (*din punctul de vedere al medicinei* vs *din punct de vedere medical*). Utilizarea nearticulată a lui *punct* în contextul unui substantiv în cazul genitiv nu este recomandată de norma actuală. Și în această etapă de monitorizare greșeala rămâne la fel de frecventă:

- „din **punct** de vedere al temperaturilor” (Pro TV, 10.V) – corect: *din **punctul** de vedere al temperaturilor*;
- „din **punct** de vedere al instituției” (Europa FM, 10.V) – corect: *din **punctul** de vedere al instituției*;
- „din **punct** de vedere al colecțiilor” (TVR Cultural, 13.V) – corect: *din **punctul** de vedere al colecțiilor*;
- „evoluțiile acestora din **punct** de vedere al lookului” (Kanal D, 12.V) – corect: *evoluțiile acestora din **punctul** de vedere al lookului*;
- „să fie mai activ din **punct** de vedere al receptorilor” (10 TV, 26.V) – corect: *să fie mai activ din **punctul** de vedere al receptorilor*;
- „vremea, din **punct** de vedere al temperaturii, este una foarte bună” (TVR 1, 3.V) – corect: *vremea, din **punctul** de vedere al temperaturii, este una foarte bună*;
- „din **punct** de vedere al securității” (Radio România Actualități, 5.V) – corect: *din **punctul** de vedere al securității*;
- „din **punct** de vedere al filigranării limbii române” (OTV, 24.V) – corect: *din **punctul** de vedere al filigranării...*

5.4.2. Absența prepoziției *de* după numerale

Numeralele de la 20 în sus nu se atașează direct substantivului, ci sunt urmate de prepoziția *de*. Am identificat mai puține situații de omitere a prepoziției în această etapă de monitorizare:

- „Amplasarea scutului va costa 400 milioane dolari” (Antena 3, 3.V) – corect: *...400 **de** milioane de dolari*.

De asemenea, am remarcat mai rar greșeala inversă, de folosire a prepoziției *de* după numerale de la 1 la 19 și după numerele compuse cu acestea:

- „în cursă s-au înscris 105 **de** persoane” (Realitatea TV, 8.V) – corect: *105 persoane*.

5.4.3. Folosirea unei prepoziții neadecvate în context

Suprapunerea mai multor tipare sintactice are ca rezultat apariția într-un anumit context a unei prepoziții specifice altui tipar sintactic.

Am remarcat și în această etapă extinderea folosirii incorecte a prepoziției *pe*:

- „Pe internet și **pe** toate televiziunile internaționale” (Antena 3, 3.V), „A fost întreaga zi în instanță **pe** acest subiect” (Antena 3, 18.V), „Ea este reporterul **pe** DNA” (Antena 3, 22.V) – recomandat: ***la** toate televiziunile internaționale; **în** legătură cu acest subiect; reporterul **la** DNA*;
- „o să vă arăt ce se întâmplă în Europa **pe** perioada următoare” (Pro TV, 12.V) – recomandat: ***în** perioada următoare*;
- „îl faceți să aștepte **pe** telefon pe domnul Astărăstoae” (Realitatea, 22.V) – recomandat: ***la** telefon*.

În enunțurile următoare, nu este recomandată folosirea locuțiunii *vizavi de*. În aceste exemple, este mai potrivită utilizarea altor locuțiuni sau prepoziții cu sens de relație: *în legătură cu, în (ceea) ce privește, despre, pentru* etc.:

- „Politica Statelor Unite **vizavi de** politica...” (Europa FM, 3.V) – recomandat: *Politica Statelor Unite **în ce privește** politica...* (este recomandabilă și evitarea repetiției);
- „Este o chestiune, cum să-i spun, de imagine **vizavi de** partenerii europeni, **de** FMI etc.?” (Europa FM, 5.V) – recomandat: *Este o chestiune, cum să-i spun, de imagine **pentru** partenerii europeni, **pentru** FMI etc.?*
- „Cred că încă mai avem o dezbatere **vizavi de** cât de jucător poate să fie președintele” (Europa FM, 10.V) – recomandat: *...o dezbatere **despre** cât de jucător poate să fie președintele*.

5.5. Greșeli de utilizare a conjuncțiilor și a locuțiunilor conjuncționale

5.5.1. *Ca să* în loc de *să*

Am înregistrat și în această perioadă câteva contexte în care, în locul conjuncției *să*, a fost folosită conjuncția compusă *ca să*, pentru a introduce propoziții necircumstanțiale:

- „medicii s-au chinuit mai bine de o jumătate de oră **ca să** îl salveze” (Kanal D, 19.V) – corect: *medicii s-au chinuit mai bine de o jumătate de oră **să** îl salveze*;
- „ajungem **ca să** demonstrăm în două fraze că...” (OTV, 26.V) – corect: *ajungem **să** demonstrăm în două fraze că...*

5.5.2. Discontinuitatea elementelor corelative

Perechile corelative de conectori, formate din conjuncții sau din adverbe, presupun utilizarea împreună a elementelor corelative, în combinații fixate. Această regulă este adesea încălcată, mai ales în registrul oral, în care se acordă mai puțină atenție construcției enunțului. Am înregistrat în această etapă de monitorizare utilizarea elementului *cât și* fără termenul corelativ *atât...* (cf. *atât... cât și...*), cu rolul unui conector copulativ-adversativ (similar cu *iar*):

- „au hotărât ca Patriarhul României Daniel să nu mai fie pomenit în cărțile bisericești, **cât și** reprezentatul Bisericii românești la Ierusalim să fie eliminat” (B1 TV, 12.V) – corect: *au hotărât ca Patriarhul României Daniel să nu mai fie pomenit în cărțile bisericești, **iar** reprezentatul Bisericii românești la Ierusalim să fie eliminat.*

5.6. Anacolutul

Anacolutul este un fenomen de discontinuitate sintactică specific vorbirii libere. Un anumit tipar sintactic cu care se începe fraza este abandonat pe parcurs și continuat de un alt tipar de construcție. Greșeala se produce pentru că vorbitorul își regândește formularea chiar în timpul emiterii mesajului sau pentru că uită pe parcurs cu ce tipar de construcție și-a început enunțul. Discontinuitatea sintactică poate afecta doar o categorie gramaticală (cazul, numărul, persoana) sau întreaga structură a enunțului. Greșeala rămâne destul de frecventă și în această etapă de monitorizare:

- „sunt și români **care** le este teamă când văd astfel de lucruri” (Realitatea TV, 3.V) – corect: *sunt și români **căroră** le este teamă când văd astfel de lucruri*;
- „Sunt și oameni, acei *single forever*, să zicem, **care** le place să trăiască singuri” (Prima TV, 15.V) – corect: *Sunt și oameni, acei single forever, să zicem, **căroră** le place să trăiască singuri*;
- „**un** teribil de talentat **pianist** chinez, celebru în toată lumea, i s-au tăiat degetele” (OTV, 17.V) – corect: ***unui** teribil de talentat **pianist** chinez, celebru în toată lumea, i s-au tăiat degetele*;
- „după '68, **unitățile** astea li s-au dat puteri mari” (OTV, 17.V) – corect: *după '68, **unităților** ăstora li s-au dat puteri mari*;
- „problema fiind de craniu, **care** apar toate necazurile de sănătate” (OTV, 29.V) – corect: *problema fiind de craniu, **din cauza căruia** apar toate necazurile de sănătate*;
- „**cine** deranjează, astăzi, la 20 de ani după revoluție, i se dă în cap” (OTV, 29.V) – corect: ***cui** deranjează, astăzi, la 20 de ani după revoluție, i se dă în cap.*

Am identificat și exemple de exprimare defectuoasă, în care unele componente ale enunțului sunt reluate nejustificat:

- „...să depună o plângere împotriva mai multor magazine **care**, deși oficial sunt închise, **acestea** funcționează în continuare” (Pro TV, 21.V) – corect: *...să depună o plângere împotriva mai multor magazine **care**, deși oficial sunt închise, funcționează în continuare*;
- „Apartament **unde**, de câteva zile, se pare că nu a mai dat nimeni **pe-acolo**” (B1 TV, 6.V) – corect: *Apartament **unde**, de câteva zile, se pare că nu a mai fost nimeni.*

Graba și neatenția pot conduce uneori la exprimări greoaie:

- „Eu unul nu am îndoială că Osama bin Laden este mort, **ceea ce am îndoială** este data acestei fotografii.” (Antena 3, 3.V) – corect: *Eu unul nu mă îndoiesc de faptul că Osama bin Laden este mort, dar **mă îndoiesc de data acestei fotografii.***

5.7. Nemarcarea relațiilor sintactice din grupul nominal, în titluri

Nemarcarea relațiilor sintactice în titlurile și subtitlurile redactate în stil telegrafic este un fenomen pe care l-am întâlnit constant la aproape toate televiziunile. Greșeala este mai frecventă în contextele în care se precizează calitatea sau funcția unei persoane. Cauza este uneori spațiul

insuficient pe „burtiere”, care impune limitarea mesajului la un anumit număr de caractere. Totuși, fenomenul se extinde și în sintagmele scurte, unde relațiile sintactice dintre componente ar putea fi marcate foarte ușor. Pentru aceste contexte, recomandăm, pe cât posibil, evitarea unei înșiruiți de cuvinte fără marcarea relațiilor sintactice dintre ele, mai ales când aceste înșiruiți sunt destul de extinse sau creează ambiguități:

- „discurs Emil Boc” (Antena 3, 10.V) – corect: *discursul lui Emil Boc*;
- „voluntar Asociația ADOR” (Antena 3, 11.V) – corect: *voluntar la Asociația ADOR*;
- „Director Serviciul European de acțiune Externă” (TVR 2, 5.V) – corect: *Director, Serviciul European de acțiune Externă/Directorul Serviciului European de acțiune Externă*;
- „șef protocol” (TVR 2, 5.V) – corect: *șeful protocolului*;
- „Șef serviciu administrativ Senat” (Kanal D, 11.V) – corect: *Șefa serviciului administrativ de la Senat/al Senatului*;
- „șef Clinică chirurgie sp. Floreasca” (OTV, 24.V) – corect: *șeful Clinicii de chirurgie a Spitalului Floreasca*;
- „director firmă depistare aparatură interceptare” (TVR 1, 19.V) – corect: *directorul unei firme de depistare a aparaturii de interceptare*;
- „patron Rapid” (Antena 1, 15.V) – corect: *patronul Rapidului/patron al Rapidului*;
- „Marius Vizireanu proprietar spălătorie” (B1 TV, 6.V) – corect: *Marius Vizireanu, proprietar de spălătorie*;
- „proprietar microfermă prepelițe” (B1 TV, 12.V) – corect: *proprietar de microfermă de prepelițe*;
- „candidat președinția PD-L” (Realitatea TV, 8.V) – corect: *candidat la președinția PD-L*.

5.8. Greșeli de utilizare a adverbului

5.8.1. Topica semiadverbului *mai*

Am întâlnit și în această etapă de monitorizare greșeala de deplasare a semiadverbului *mai* înaintea pronumelui personal neaccentuat, în acuzativ sau în dativ. Greșeala a fost destul de frecvent înregistrată la OTV, mai rar sau deloc la celelalte posturi:

- „dacă a luat-o **pă** miriște și nu **mai** mă ascultă” (OTV, 5.V) – corect: *dacă a luat-o **pe** miriște și nu mă **mai** ascultă*;
- „mai tăia din cuvinte, **mai** le schimba” (OTV, 23.V) – corect: *mai tăia din cuvinte, le **mai** schimba*;
- „să **mai** îmi ostoiască durerea” (OTV, 24.V) – corect: *să îmi **mai** ostoiască durerea*;
- „și tot plângem să **mai** îmi facă și mie maică-mea” (OTV, 24.V) – corect: *și tot plângem să îmi **mai** facă și mie maică-mea*;
- „**mai** ne-au rămas vreo 15 minute” (OTV, 29.V) – corect: *ne-au **mai** rămas vreo 15 minute*;
- „ziceți că nu **mai** îmi dați cu ciocănelul” (10 TV, 26.V) – corect: *ziceți că nu îmi **mai** îmi dați cu ciocănelul*;
- „eu aş putea să **mai** îmi imaginez încă două sute de situații în care...” (Antena 3, 3.V) – corect: *eu aş putea să îmi **mai** imaginez încă două sute de situații în care...*;
- „Nu **mai** le separăm, cum a fost cazul din ’55 până la începutul anilor ’60” (TVR Cultural, 11.V) – corect: *Nu le **mai** separăm...*

5.8.2. Greșeli privind acordul adverbului

Am înregistrat câteva exemple de acord al formantului *cel* din structura gradului de intensitate superlativ relativ. Acesta trebuie să aibă forma invariabilă atunci când face parte din structura gradului de intensitate al adverbului:

- „acoperirea **cea** mai des întâlnită” (TVR 1, 14.V) – corect: *acoperirea **cel** mai des întâlnită*;
- „Care au fost **cele** mai bine și **cele** mai prost îmbrăcate vedete aflați după pauză” (Prima TV, 3.V) – corect: *Care au fost **cel** mai bine și **cel** mai prost îmbrăcate vedete aflați după pauză*;
- „Care sunt zonele **cele** mai puțin dureroase de pe corp?” (10 TV, 11.V) – corect: *Care sunt zonele **cel** mai puțin dureroase de pe corp?*

Într-un singur context, am înregistrat un acord prin atracție al adverbului:

- „nu merg tramvaiele pe bulevardele **teribile** de largi” (OTV, 31.V) – corect: *nu merg tramvaiele pe bulevardele **teribil** de largi.*

III. Lexic, semantică, stilistică

6. Greșeli de lexic și de semantică

6.1. Pleonasmul

Pleonasmul (constând în asocierea unor cuvinte apropiate din punct de vedere semantic) rămâne o greșeală destul de frecvent întâlnită în emisiunile de radio și de televiziune. Dintre exemplele de pleonasm înregistrate, semnalăm:

- „Barca are opt puncte **avans în fața** Realului” (Antena 1, 5.V) – corect: *Barca are opt puncte **în fața** Realului/ Barca are opt puncte **avans față de** Real;*
- „Sărbătorește **aniversarea** celor 53 de **ani** pe scenă” (Antena 1, 29.V) – corect: *(își) sărbătorește cei 53 de **ani** pe scenă;*
- „Au declarat pe **propria lor** răspundere” (Europa FM, 4.V) – corect: *au declarat pe **propria** răspundere;*
- „**Rămân în continuare** dispăruți” (Antena 3, 18.V) – corect: ***rămân dispăruți/sunt în continuare** dispăruți;*
- „A spus că trebuie **să ne menținem în continuare** o atitudine de precauție” (B1 TV, 7.V) – corect: *A spus că trebuie **să ne menținem/ să avem în continuare** o atitudine de precauție.*

Construcția pleonastică *drept pentru care* – în cazul căreia, și *drept*, și *pentru* introduc, contextual, un raport concludiv (*drept care* = „așadar, de aceea”) – a fost înregistrată mai rar decât în etapele anterioare de monitorizare:

- „...**drept pentru** care aeroportul londonez Heathrow e pe cale să fie închis” (Prima TV, 24.V) – recomandat: *...**drept care** aeroportul londonez Heathrow e pe cale să fie închis.*

6.2. Folosirea greșită sau „inutilă” a unui cuvânt în locul altuia

6.2.1. Necunoașterea formei cuvintelor

S-au înregistrat câteva cuvinte utilizate cu o formă incorectă:

- „I-am **desconspirat...**” (OTV, 23.V) – corect: *i-am **deconspirat...***
- „Simptomele **paradontozei**” (Prima TV, 16.V) – corect: *simptomele **parodontozei**.*

Mai des s-a întâlnit forma *președenție*. Se scrie și se pronunță corect *președinție*, nu *președenție*, deoarece baza lexicală a derivatului este *președinte* (nu *președente*). A fost înregistrată și forma eronată (probabil hipercorectă) *preșidenția*.

- „**președenția** Franței” (Pro TV, 15.V) – corect: ***președinția** Franței;*
- „**președenția** partidului” (Realitatea TV, 14.V) – corect: ***președinția** partidului;*
- „**preșidenția** ungară” (TVR 1, 14.V) – corect: ***președinția** ungară.*

6.2.2. Modificarea structurii unor construcții fixate

Nu este recomandabil ca structura construcțiilor fixate în limbă să fie modificată. Au fost înregistrate și de data aceasta expresii modificate, uneori din cauza suprapunerii mentale peste alte construcții asemănătoare semantic sau/și formal:

- „hoțul care **a dat un jaf** de sute de mii de euro” (Antena 1, 17.V) – corect: *hoțul care **a dat o spargere** de sute de mii de euro;*
- „Toată lumea uită de chestiunea convergenței [...], cei care guvernează, actorii economici cei mai importanți (!) să-l aibe mereu undeva **în spatele minții**” (Europa FM, 5.V) – corect: *...să-l aibă mereu undeva **în minte**;*
- „După atâtea presiuni ce **au fost duse**, Irinel Columbeanu nu putea accepta faptul că...” (B1 TV, 9.V) – corect: *după atâtea presiuni (ce **au fost făcute**), Irinel Columbeanu nu putea accepta faptul că...*

6.2.3. Cuvinte neadecvate semantic (de cele mai multe ori, mai „nobile”)

Și în această perioadă de monitorizare, s-au utilizat destul de multe cuvinte nepotrivite, simțite ca fiind mai „nobile”; unele dintre acestea sunt „clasice” (*a servi*, în loc de *a mânca* sau *a bea*; *a debuta*, în loc de *a începe* etc.), altele sunt inadvertențe contextuale. Iată câteva contexte:

- „Și o terasă unde vă puteți **servi**, dimineața, cafeaua” (Kanal D,) – corect: *și o terasă unde vă puteți bea / lua, dimineața, cafeaua*;
- „Plimbarea durează jumătate de oră, timp în care puteți **servi** și masa” (Kanal D, 14.V) – corect: *plimbarea durează (o) jumătate de oră, timp în care puteți lua și masa*;
- „Ediția din acest an va începe pe 3 iunie la Cluj-Napoca și, atenție, **va debuta** pe 15 iunie și la Sibiu” (Radio România Actualități, 25.V) – corect: *ediția din acest an va începe pe 3 iunie la Cluj-Napoca și, atenție, va începe/se va deschide pe 15 iunie și la Sibiu*;
- „Săptămâna viitoare **debutează** festivalul” (TVR Cultural, 20.V) – recomandat: *Săptămâna viitoare începe festivalul*;
- „Colega mea [...] a asistat la **debutul** acestei întâlniri” (Antena 3, 3.V) – recomandat: *...începutul acestei întâlniri*;
- „Când am citit că aveți probleme **să furnizați** o napolitană copilului” (10 TV, 17.V) – recomandat: *să dați*.

6.2.4.1. Utilizarea englezismelor și calcurile după engleză

În locul corespondențelor românești, s-au folosit din nou „traduceri” neadecvate ale unor cuvinte și construcții din limba engleză, precum și forme neadaptate:

- „Au arătat [...] aceeași **determinare** care i-a făcut campioni” (Realitatea TV, 22.V) [cf. engl. *determination* „hotărâre; stabilire”] – recomandat, în acest context: *hotărâre*;
- „acesta a mulțumit fanilor și colegilor pentru **suport**” (TVR 1, 14.V) [cf. engl. *support* „ajutor; sprijin”] – recomandat: *sprijin*;
- „Această modalitate de funcționare a secției de propagandă și a aparatului de propagandă comunist nu era specială, **dedicată** zilei de 9 Mai” (TVR Cultural, 11.V) [cf. engl. *to dedicate* „a consacra; a dedica”] – recomandat, în acest context: *consacrată/ folosită numai pentru*;
- „Mihaela, care este **contentul** acestui...?” (Prima TV, 8.V) [cf. engl. *content* „conținut”] – recomandat: *Mihaela, în ce constă acest...?*
- „Claudiu Săftoiu, ca de obicei în ultima vreme, **într-o dublă capacitate**, cea de analist politic, dar și cea de director cândva al Serviciului de Informații Externe” (Europa FM, 2.V) [cf. engl. *capacity* „calitate; competență”] – recomandat: *...într-o dublă calitate*.

6.2.4.2. Folosirea greșită a limbilor străine și traducerea greșită

Deși nu fac obiectul raportului de monitorizare, inexactitățile în utilizarea limbilor străine și traducerea eronată sunt deranjante și se recomandă corectarea acestora.

- „How many patients from Romania **did** you already **saw**?” (Prima TV, 15.V) – recomandat: *How many patients from Romania have you already seen?*
- „...de comportamentul **riscant** al domnului Strauss-Kahn” (traducere a secvenței: *par le comportement scabreux de Monsieur Strauss-Kahn*) (Antena 1, 17.V) – corect: *de comportamentul imoral/ reprobabil/ indecent al domnului Strauss-Kahn*.

6.2.5. Greșeli de neadecvare contextuală fără intenție, accidentală; atracții semantice, diverse confuzii, lipsa de inspirație, elipse nerecomandate

Unele cuvinte se folosesc greșit, fiind substituite de altele cu care se aseamănă doar formal. Următoarele greșeli sunt explicabile, cel mai probabil, prin atracție paronimică:

- „...cu **renumerăția** respectivă” (10 TV, 3.V) – corect: *...cu remunerația respectivă*;
- „Îi **iau un interogatoriu**” (OTV, 26.V) – corect: *Îl supun unui interogatoriu/Îi iau un interviu*;
- „...[victimele] sunt **sub stare de șoc**” (Antena 1, 12.V) – corect: *...sunt în stare de șoc*;

- „...motiv pentru care Irinel Columbeanu s-a deplasat la acea adresă pentru că, potrivit cadrului legal, el nu mai poate acționa aici, **sub reprezentanții Protecției copilului** din sectorul 5” (Antena 1, 3.V); [frază neclară]
- „Asta și trebuie să facă. **Să ia acțiune.**” (TVR Cultural, 24.V) – corect: *Asta și trebuie să facă. Să ia parte la acțiune/să participe (la acțiune)/să se implice/să ia atitudine;*
- „...caii **sălbatici și capturați** din pădurea Letea de localnicii din comuna tulceană C.A. Rosetti” (Europa FM, 21.V) – corect: *...caii sălbatici (care au fost) capturați în pădurea Letea de (către) localnicii din comuna tulceană C.A. Rosetti.* Adjectivele marcate nu ar fi trebuit coordonate, deoarece se încadrează în tipuri semantice diferite.

6.2.6. Folosirea prepoziției **datorită** în locul locuțiunii **din cauza**

Prepoziția **datorită** trebuie să apară în contexte pozitive, iar locuțiunea prepozițională **din cauza**, în contexte negative. S-a constatat generalizarea prepoziției **datorită** (în contexte pozitive, dar, neconform normei, și în contexte negative):

- „Suspect de cancer putea fi **datorită** faptului că pe radiografie se vede o pată” (OTV, 10.V);
- „Nu au putut pătrunde **datorită** faptului că limba română nu era o limbă de circulație” (OTV, 24.V);
- „Să uităm de prăpastia care se crease aici **datorită** discuției” (Kanal D, 31.V);
- „Ea a pierdut copilul **datorită** faptului că ea, fiind cântăreață liber profesionistă, n-a putut dovedi...” (OTV, 9.V).

7. Stilistică

Mai multe fapte lingvistice observate în perioada de monitorizare ies din sfera normării rigide, putând fi caracterizate ca niște abateri de ordin stilistic, care pun o anumită etichetă asupra vorbitorului.

(a) Nu atât producerea unei **cacofonii** este de condamnat, cât încercările, uneori ridicole, de a o evita cu orice preț:

- „N-au făcut nimica **ca** să împiedice” (Europa FM, 15.V) – recomandat: *N-au făcut nimic (ca) să împiedice;*
- „La o mică, **virgulă**, cantitate de mâncare” (OTV, 10.V) – recomandat: *la o cantitate mică de mâncare.*

(b) Deranjante sunt și **clișeele vizavi de** și **la nivel** cu sens relativ; acestea sunt preferate în locul construcțiilor firești *față de, în legătură cu, în ce privește, referitor la, despre, pentru* etc.:

- „De ce credeți, apropo de dezbateri, de ce credeți că BNR nu face acest lucru? Este o chestiune, cum să-i spun, de imagine **vizavi de** partenerii europeni, **de** FMI etc.?” (Europa FM, 5.V);
- „Cred că încă mai avem o dezbateri **vizavi de** cât de jucător poate să fie președintele” (Europa FM, 10.V);
- „Sunt oarecum circumspectă **vizavi de** acest loc comun” (TVR Cultural, 5.V);
- „Comuniștii aveau propria problemă **vizavi de** propria istorie, **vizavi de** grila în care ar fi putut s-o interpreteze, ca să fie, în sfârșit, dezirabilă pentru ei înșiși.” (TVR Cultural, 12.V);
- „Întrebări **vizavi de** agentul de sovietizare” (TVR Cultural, 19.V);
- „Se poate nuanța **vizavi de** implementarea acestei a treia căi?” (TVR Cultural, 19.V);
- „Iar discuțiile **vizavi de** despăgubirile...” (TVR Cultural, 19.V);
- „Bine, e destul de greu, generații întregi care s-au format **la nivel de raportare** simbolică și de autoidentificare cu statul să se re poziționeze brusc după 1989 la elemente simbolice care defineau un stat în care n-au trăit niciodată...” (TVR Cultural, 19.V) – recomandat: *...generații întregi care s-au format, ca raportare simbolică și ca autoidentificare cu statul/în ce privește raportarea simbolică și autoidentificarea cu statul.*

(c) A fost înregistrat în continuare și clișeu **pe surse**:

- „Bun, dar aceasta nu vine **pe surse** oficiale. La ce vă referiți?” (Europa FM, 2.V);
- „Ziua de ieri a fost plină de informații venite **pe surse** oficiale” (Europa FM, 3.V).

(d) La un nivel superior ierarhic ca gravitate se situează **formulările vulgare**, îngrijorător de frecvente cu precădere la postul OTV. Dintre acestea, selectăm câteva:

- „tu și cu mă-ta și cu neamu' tău sunteți terminați pe viață” (OTV, 24.V);
- „Ești un dobitoc tu” (OTV, 24.V).